

Kanada legrégibb magyar betegseggyozó intézményének, az 1901-ben alapított "Lethbridgei Első Magyar Betegseggyozó Egyesület" jelenlegi vezetőségét, derék tagságát, valamint azok családtagjait mutatjuk be a fenti fényképen olvasóinknak, abból az alkalomból, hogy az Egyesület harmincéves fennállásának jubileumát ünnepelte.

ÖTEZER MÉRFÖLD NYUGAT MAGYARJAI KÖZÖTT...

Magyarok küzdelme az étellel Kanada Szaharájában

A kiplingi régi-kanadák magyar családias, megelégedett világlátói mennyire elűt a regnáló munkanélküliség élete! Békésváron harminc esztendője nem voltak olyan nagy nyomorúságban a kiszáradt gazdák, mint az idén, mindennek ellenére azonban a megélhetés legfontosabb kellékében még ma nincs hiány. Regina magyarságával szemben már jellegzetesen városi módon tengeti életét, hiszen alig akad egy-két honfitársunk, aki munkája után keresné kenyerét s ugyancsak kizárólag az úgynevezett "relief" könyöradományára van mindenki utalva.

Mégis oly értékes tulajdonságokat sikerült felfedeznünk a regnáló magyar életben, amihez hasonló kevés magyar településben lelhető fel. Igaz, ezt is inkább a szükség hozta létre, de megvan és kár volna, ha ahelyett, hogy felhasználható eszközökkel fejleszténék, elhanyagolnák. Talán Regina az egyetlen magyarlakta város Nyugat-Kanadában, ahol kellő megfontolással politikailag is kezd szerezni a magyarság és a városi hatóságok előtt is van szava nem egy iparos avagy munkás honfitársunknak. Ugy érezünk, hogy a Regina-i Első Magyar Közművelődési Egyesület a legjobb úton halad, amikor ebben az irányban építi ki összeköttetéseit, minek következtében még igen sok magyarnak verekedhetnek ki munkát, állást, megélhetést a magyarokkal szemben egyáltalában nem elfogult Regnában.

A regnáló magyar munkanélküliség helyzete azonban annál is súlyosabb sok más nyugat-kanadai város sorsuldözöttéinél, miután már harmadik éve olyan listacsapása érte a Regina környéki farmereket, amilyenre még nem volt példa a prérítományok rövid félszázados történetében. A hónapokig tartó

rettenetes szélviharok ugyszólván még földet sem hagytak a környéken és csupán a porlepte "gambó", a legmarasztalóbb a- gyagfajta rúttja el az annakkor előtte a legcélosabb buzát termő táblákat. De ugyan milyen munkát is várhatna a regnáló munkanélküliség serege azoktól a farmerektől, akik már harmadik éve kétszer-háromszor vettek, anélkül, hogy egyetlen egyszer is arathattak volna! Pedig hány olyan magyar menne farmra, aki azelőtt megvetette volna a gazdálkodást. Csak hogy ma már nehezen megy a homestead-szerzés is, melyhez kölcsönt a tartomány csak a polgároknak ad.

A Regina-Lethbridge közötti utvonalon alig lehetne néhány tucatnál több magyart találni, kivéve a Lethbridge szomszédságában levő taberi bányavidék déli plonirját, akiknek leg- többje éppen úgy ért a csákány fogatásához, mint az aratáshoz. Eppen ezért kár is volna részletebben foglalkoznunk ezzel a Szahara sivatagnak is méltán beillő országrésszel, melyen 12 óra alatt keresztülhatni, 103 fokok megleiben, nem kis teljesítmény egy közönséges Ford-tól. Szinte megessék az ember szűk, hogy a Regina-i Első Magyar Közművelődési Egyesület a legjobb úton halad, amikor ebben az irányban építi ki összeköttetéseit, minek következtében még igen sok magyarnak verekedhetnek ki munkát, állást, megélhetést a magyarokkal szemben egyáltalában nem elfogult Regnában.

A regnáló magyar munkanélküliség helyzete azonban annál is súlyosabb sok más nyugat-kanadai város sorsuldözöttéinél, miután már harmadik éve olyan listacsapása érte a Regina környéki farmereket, amilyenre még nem volt példa a prérítományok rövid félszázados történetében. A hónapokig tartó

még az idén s ennek következtében rosszul megy a valamikor egykor "pedár" kereső bányász- nak a sorsa is. A farmokon még valamiképpen folyik a munka, különösen ha akad egy-egy jószívű Velejt, aki birtokának egy részét a munkanélküliségnek hasította ki, hadd kertész- kedjenek rajta felesle a magy- ark, mintha csak a maguk gazdái volnának. Ha ezt el lehetné érni egész Kanadaszerte, aligha maradna egyetlen olyan magyar, akinek gondot okozzon a kenyérszerzés.

Hogy mennyire össze tud tartani a környékbeli magyarság, annak legfényesebb bizonyága a Lethbridgei Első Magyar Betegseggyozó Egyesület harmincéves fennállását ünneplő jubileum volt. Vasárnap reggelre zászlódszobába öltözött az Egyesület székházának környéke s amint fenti képünkön is látható, az egyet- leti tagok teljes díszben jelen- tek meg a nagy esemény megünneplésére. Az öregkanad- as Tami bácsi indítványozására először megkoszorúzták az elhunyt egyet- leti tagok sírját, majd pedig délután olyan piknik- ket csaptak a Nemes farm gyö- vyörű ligetében, amilyenhez foghatóval kevés magyar hely- csekedhetik el ebben a sanya- ri világban. Legalább négyszáz magyar gyűlt össze a környék- ről, szót a zene, perdülték a párok, folyt a barátkozás, meg a sör egészen a sötétség beáll- táig — három évtized magyar társadalmi életének emlékére.

Jövő számunkban folytatjuk.

WINNIPEG, Man.

A Winnipeg-i Magyar Társaság és Sport Club szeptember 5-én, szombaton este 8 órai kezdettel közösen "agyasszabó" táncmulatságot rendez 544 Main St. nagyszobájában, melyre szeretettel meghívja Winnipeg ösz- magyarságát. Jó zenéről és hűlő- italokról gondoskodik a Rendezőség.

A helybeli "Jézus Szíve" róm. kath. hitközség szeptember utolsó szombatján, 26-án este 8 órai kez- dettel a Main St. 544 szám alatti "nagyteremben" táncmulatságot egy- bekötött műsoros estét rendez, mely- e már előre is meghívja a winniepi "Jézusmagyarságot" a rendezőség. A részletes műsorról később közöljük.

HIREK A WINDSORI EVANGÉ- LÍKUS MAGYAR EGYZHÁZ KÖRÉBŐL

Közi: Papp János László ev. lelkész

A Keresztény Ifjúsági Egyesület, (Y.M.C.A.) magyarországi delegáció-ának vezetője Németh Gyula, azek- szárdi evangélikus lelkész f. hó 11-én érkezett Windsorba és két napot töltött gyülekezetünk körében, mint az egyház lelkeskedő vendége. Augusztus 12-én, szerdán este tartott isten- tisztelet keretében ő hirdette a szent ígét a szép számmal jelenvolt hívők- nek. Istentisztelet után érdeklődő- előadást tartott a jelenlegi magyaror- szági gazdasági viszonyokról. Az is- tentiszteleten Dr. Molnár Jenő hely- bel. ref. valamint Becker Jakab, de- rótti ev. lelkész is résztvett, ez utób- bi a különleges alkalomra való tekintet- tel orszóna vezette a gyülekezet éne- keket. Németh Gyula, ev. lelkész lá- togatása maradandó nyomokat hagyott gyülekezetünk tagjainak lelkeiben és ezért nem mulasztjuk el, hogy es- uton is ne találkozzunk halánkat és későbbi emléket maradó emléktá- rogatásért.

Bezárult a nyári magyar iskola Windsorban

Lélekemelően szép ünnepély- re gyűltek egybe múlt vasárnap este 7 órakor a windsori ma- gyar evangélikusok. A nyári magyar iskola növendékei tar- tották szokásos évzáró ünnepé- ket. Már hét óra előtt meg- kezdődött a magyarruhás gyer- mekek és ünneplőbe öltözött szülők felvonulása. Az evangé- likus templom kicsiny terme a vizsga kezdetére megtelt kipi- rult arcú gyermekekkel és szü- lökkel. Öröm volt elnézni a magyar vizsgára összegyűlt gyülekezetet egy. Magyaror- szágtól, több ezer kilométerre fekvő angol városban. Mind- nyájukon látszott az ünnepi hangulat s mikor a lelkész be- jelentésére megkezdődött az ünneplő, Jelles és megrázó e- róvel csendült fel az ajkakon a megnyitó ének: "Hozzad zeng, Isten, énekünk"

Ez évben mintegy 26 növen- déke volt az evangélikus nyári magyar iskolának s ebből 22-en rendszeren résztvettek a minden- napi oktatáson. A magyar nyelven kívül tanultak a gyer- mekek írni, olvasni, számolni, magyar földrajzot, magyar törté- nelmet, vallást és magyar népdalokat és egyházi éneke- ket.

A megnyitó ének után Papp János László, az egyház lelke- sze néhány szóval ismertette a tananyagot és beszédében meg- magyarázta a közönségnek, hogy miért is van szükségünk nekünk kíváncsi magyarok- nak itt idegenben magyar isko- lára. "Elsősorban a magyar is- kola az a fontos eszköz és té- nyező, ami elszakítottanul ösz- szekapcsolja a kíváncsi magyar szülőt az idegenben nevel- kedő gyermekével, mert hiszen tudni való, hogy a kanadai nagy bevándorlók törekvéseik el- sősorban a bevándorló szülő gyermekét igyekeznek átformal- ni és megnevelni a saját terv- szerint. Sajnos nem egy eset- ben minden angol iskolában el- töltött óra egy-egy elválasztó eszköz a szülő és gyermeke kö- zött. A szülő csak a legritkább esetekben asszimilálódik, míg a gyermek a leggyorsabb iram- ban olvad bele az angol-szász birodalom népegylegbe.

Nehéz feladat ennek teljes- mértékben való megakadályozá- sa és erre vonatkozó legerősebb törekvéseink is meddők ma- radnának. Mindent azonban nem kell elveszni hagyunk és cselekednünk kell még addig, míg nem nagyon késő. Magyar újságjaink, magyar egyleteink és egyéb társadalmi szerveze- teink dicséretméltó munkát vé- geznek. De mi lesz akkor, ha nem lesz a fiatalabb generáció tagjai között olyan, aki a ma- gyar újságot el is tudja majd olvasni, vagy a magyar szellem- ben működő egyesületeinkkel szemben — a magyar nevelés hiányában — érdeklődést mu- tatni nem lesz hajlandó? Még a magyar egyházak sem végez- nek teljes munkát a magyar is- kola nélkül. Azt hiszem teljesen létező, ha állandóan rámu- tatunk arra a legnagyobb pro- blémánkra, hogy mi lesz a gyer- mekeinkkel itt idegenben, ha el- hanyagoljuk azoknak magyar szellemben való nevelését?!

E sorok trójának szerény vé- leménye szerint tehát a ma- gyar iskola fenntartása a leg- fontosabb teendője minden ma- gyar egyháznak és általában véve minden magyar kolóniá- nak. Miért tudnak a németek és más nemzetiségűek fenntar- tani nyilvános jogú iskolákat? Miért kell csak nekünk magya- roknek emiatt szégyenkezni és küzdödnünk? Egy kis jóaka- rattal — nem csak fellobbanó magyar lelkesedéssel — hanem komoly cselekvő és tenni aka- ró szándékkal majdnem min- den nagyobb magyar kolónia feltudna állítani egy magyar iskolát. Nem felekezeti iskolát, hanem egy minden felekezet-

hez tartozó gyermekeket befo- gadó magyar iskolát. Nem hi- szem, hogy egy magyarérvű ember is akadna, aki elzárkóz- nék attól, hogy egy ilyen isko- láttal anyagilag is támogasson.

Számtalan és számtalan a- zoknak az óhazai és kanadai okleveles magyar tanítóknak s tanítónőknek a száma, akik nem tudnak otthon elhelyezked- ni. Milyen nagy szolgálatot te- hetnének a magyar ügynek, ha ilyen tanteröknél az alkalmaz- tatását valahogy lehetővé te- nének. Nem másoktól kérve se- giséget, hanem az önéreklon- támaszkodva. Ha megvan ben- nünk a szándék arra, hogy ma- gyar intézményeinket, egyhá- zainkat, egyesületeinket, lap- jainkat továbbra is fenntartsuk akkor arra is meg kell legyen a szándék bennünk, hogy meg- rajadjuk az egyetlen kínálkozó eszközt arra, hogy ezen intéz- ményeinket ne csak ideig-óráig hanem állandóan is fenn is tud- juk tartani.

Nem nyilvános jellegű isko- lákra gondolok, amikor felve- tem az állandó magyar iskola tervét, mert hiszen ilyen isko- láknak való felállítására tudom nagy nehézségekbe ütközni. Évközi iskolákra gondolok, a- hol a magyar gyermek minden szellemi túleröltetés nélkül az angol iskola mellett megtanul- hatja a magyar nyelvet nem- csak felületesen, hanem tökéle- tesen. Ezenkívül természetese- sen megismerkednék a magyar történelemmel, földrajzzal, kul- túrával és irodalommal is. Mindezek olyan tárgyak, mely- neknek tanítását így intenzi- velben megvalósíthatnánk."

A lelkész beszéde után vette kezdetét a tulajdonképeni vizs- ga, ahol a gyermekek kivétel- nélkül mind kitűnő előmenete- lükről tettek bizonyoságot. Az első, — kik jutalomban is rés- zesültek — a következők vol- tak: Pavlinyi Nelli, Kírst Rózi, Varga Béla, Kirschnér Zsuzsi, Pohanka Juliska és Madách Magdus.

A vizsga végeztével az egy- ház vendégül látta a gyermeke- ket egy "ice cream party" ke- retében, melynek a szükséges hozzávalókat Rosner Jenő köz- kedvelt windsori magyar és a Border Cities Dairy tejvállalat adták.

Az ünnepély a "Magyar Him- nus" hangjával zárult be: Papp János László ev. lelkész.

TÖBB MILLIÓ ÉRTÉKŰ REZET LOPTAK

A franciaországi Toulonból táviratozzák: A rendőrségnek hosszú nyomozás után sikerült letartóztatni egy haditenger- részt és három polgári egyént, akik a touloni tüzérség kárára több mint 11 millió frank ér- tékű bronzot és rezet loptak el. A lopások hosszú időre nyulnak vissza és úgy követték el őket, hogy az őrtálló matrózok be- engedték a raktárba polgári cinkosalkat.

AMERIKA TÖKÉLETESITTI A LEGI GAZTAMADÁST

Az amerikai légi haderő titkos kísérleteket folytat a légi gá- támadások tökéletesítése tár- gyában. Bombavető repülőgé- pekről, különleges szerkezetű tartányokból folyékony mustár- gázt lövelnek ki, mely a levegő- vel érintkezve, gázemű anyaga- gá változik át és sűrű köd mód- jára száll le. Állítólag néhány repülőgép elegendő egy nagyobb terület legköreinek megmérge- zésére. Ezzel egyidejűleg az an- gol Quaker-felekezet határoza- talt tiltakozott a London felett tartott légi hadgyakorlatok ellen melyek a határozat szerint nem állanak összhangban a jövő év februárjában tartandó általános leszerelési konferenciával.

Szörnyethalt Dr. Hervey Jenő

Folytatás az első oldalról.

A magyar és a német tudóst azonban előreláthatatlan bal- eset várta az úgynevezett Yel- lowstone Highway-n. A megle- hetősen rossz állapotban lévő műutat ugyanis Montana ál- lamban több helyütt most tölt- ötték fel újból kavicssal. Mint már oly sok esetben, úgy ezut- tal is a "loose gravel", — a laza kavics okozta a végzetes sze- rencsétlenséget. Eppen Monta- na állam Choteau városát hagy- ták el, amikor a nagy sebesség- gel száguldó gépkocsi irányt és egyensúlyt veszítve, menthetet- lenül az árokba zuhant.

A kormánynál ülő Dr. Zapp- nak hét bordája törtött el a sze- rencsétlenség következtében. Dr. Hervey pedig nyakcsigolya- törés és súlyos belső zúzódások folytán ott a helyszínen azon- nal kisenvedett. Míg a német tudóst a legközelebbi kórház- ban vették ápolás alá, Dr. Her- vey Jenő hánzákníát a cho- teau temetőben helyezték nyu- galomra. A nagyképzetségű "magyar vegyész" Budapest, Berlinben és Zürichben végzte főiskolai tanulmányait és ml- után állást nem tudott kapni, el- halt szülei által ráhagyott ö- rökségét arra akarta felhasz- nálni, hogy máris széleskörű szaktudását egy világkörűl ut- tal kibővítsé.

Börtönbe került egy vándor-magyar

Folytatás az első oldalról.

kat járta végig Veres János. Az egyik farmon a háziaszony volt egyedül otthon és a vándor-magyar kérésére jó szívvel be is csomagolt egy kis elemő- zsiát. A mi emberünk azonban ahelyett, hogy megköszönte vo- na, egyszerűen odavágta az e- gész csomagot és nagy duzzo- gással távozott. Tovább vándorolva az uton, egy "káré"- val arra hajtó angol farmer megszajnáta és felvette autójá- ra a látszólag elfáradt magyart. Veres Jánosnak azonban még itt sem volt nyugta és ott a gaz- da szemellettára el kezdett szemtelenedni a feleségével.

Az angol farmer sem volt rest és nem egy-két nyaklevesével in- tézte el a dolgot, hanem szép nyugodtan behajtott a legköze- lebbi farmra és Unityba telefo- nált a rendőrkért. Ezután az izgága természetű magyar ala- posan ráfizetett, mert a rendő- rök igen rövid idő alatt otter- mettek és Veres Jánost béklyo- ba verve bekisérték a dputyba.

Másnap történt meg a kihallga- tás a Unity Police Court nagy- termében, mely alkalommal je- len sorok írója a tolmács szere- pét volt kénytelen vállalni. Hiá- ba tagadt mindent és hiába viselkedett emberségesen ezut- tal Veres János: a beidézett ta- nuk kivétel nélkül ellene vallot- tak.

A unityi rendőrbíróság a tény állás megállapítása után nem sokáig készt az ítélettel. Ve- res Jánost egy havi kényszer- munkára és három havi súlyos börtönre ítélték. A neveletlen magyart a legelső vonattal fe- dezettel kísérték a prince-alber- ti börtönbe, ahol büntetését ki kell töltenie. Azután nem lehe- tetlen, hogy deportálni is fog- ják, mint "nemkívánatos" ele- met. Nagyon sajnós, hogy akad- nak ilyen honfitársaink is, akik még az ilyen nehéz napokban sem tudják megemberelni ma- gukat és azáltal kerékkötői a kanadai magyar boldogulásnak. Mert akik így fizetnek azoknak, akik megazánnak bennünket és jót tesznek velünk: azok nem- csak a helybeli, hanem az egész kanadai magyarság nevét be- szennyezik.

Nepos Vince.

FELHÍVÁS

Felhívjuk azon névtelen levélíró- t, aki TAKACS ANDRÁSNE néven írt az alanti külképviseleti hatóság- hoz, hogy közölje nevét és pontos címét, miután névtelen leveleket nem vehet- tünk figyelembe. (3588).

Magyar Királyi Konzulátus
Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

TUDJA ÖN, hogy augusztus hó 1-től a hajójegy árak le vannak szállítva?

Mi már tudjuk Önnek hajójegyet MONTREALTÓL BUDAPESTIG BUDAPESTTŐL MONTREALTÓL \$165.00 ADNI!

A visszatérő jegy árnyes két esztendőig. Házonló olcsó utazások Európa máj városai- ba. Ön az őt folyamán háza- sákar utazni, egy házánálja ki- est az alkalmat, ami csak október hó 15-ig tart. HAZAUTAZÓKNAK VISSZA- TERESI ENGEDÉLYT SZERZUNK!

HAVONTA CSOPORTOS UTAZÁSOK MONTREALBÓL

írjon részletekért

Dr. Jánossy & Co.

irodájához:
543 Queen St. W. Toronto, Ont.
PÉNZKÜLDESEK A LEGPON- TOSABBAN ESZKÖZÖLTET- NEK. — BEUTAZÁSI ENGE- DELYEK. — JOGI ÜGYEKBN SZAKSZERO ELJÁRAS — KÖZJEGYZŐI ÜGYEK

Gyors
PÉNZKÜLDÉS
Biztos

MAGYARORSZÁGBA, CSEHSZLOVÁKIÁBA, RUMÁNIABA
AUSZTRIÁBA ÉS JUOZSLÁVIÁBA
TELJES SZAVATOSÁG MELLETT A VILÁGHÍRETT "NOL" UTJÁN
Küldje be a hazaküldendő összegét postai Money Orderon. En azon-
nal küldök nyugtát róla, az otthoni kifizetés után pedig a címzett által
hazai nyugtát küldöm meg Önnek.

Postai és távirati küldés árjegyzékem:	Táviratlag
\$15-ig postán 50 cent.	\$1.00
\$25-ig postán 70 cent.	\$1.20
\$40-ig postán 90 cent.	\$1.40
\$50-ig postán \$1.00.	\$1.50
\$70-ig postán \$1.20.	\$1.70
\$100-ig postán \$1.50.	\$2.00
\$200-ig postán \$2.50.	\$3.00
\$250-ig postán \$3.00.	\$3.50

250 dolláron felül minden további dollár küldése egy (1) cent. Minden küldésért felelek. — Vágja ki ezen hirdetést és a pénz beküldésével juttassa hozzá, hasznos útjelment küldök érte.

LUKÁCS LAJOS
Magyar irodája.
10617-97 Street. EDMONTON, ALTA.

KANADAI SZOLGÁLAT

HAMBURG és HALIFAX között

Rendos hajójáratok a Hamburg Amerika Vonai néptzerő hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a be- utazás sokkal gyorsabban történik.

LESZÁLLITOTT ÁRU ODAVISSZA JEGYEK
NEW YORKTÓL BUDAPESTIG ÉS
\$163 VISSZA HARMADIK OSZTÁLYON

Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökhöz vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE

274 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.

NINCSEN TÖBBÉ
Egyetlen egy megelégedetlen
Magyar Honfitárs
sem Kanadában, sem az Egyesült Államokban mióta a

KAUFMAN STATE BANK

oly
LELKISMERETESEN
GARANTÁLTAN
MILYÖSEN
PONTOSAN
OLCSÓN

vállalja a kíváncsi magyar honfitársak óhaját
pénzügytálalásul.

ÁRAINK BESZÉLNEK ÖN MAGUKÉRT

\$15-ig postán 50 cent.	Táviratlag összesen 1.25
\$25-ig " 70 " "	" 1.40 "
\$40-ig " 90 " "	" 1.65 "
\$50-ig " 1.00 " "	" 1.75 "
\$70-ig " 1.20 " "	" 1.95 "
\$100-ig " 1.50 " "	" 2.25 "

100 dolláron felül mástól százalék azaz \$100-ként \$1.50.

TAKARÉKJEGYEK UTÁN 4% KAMATOT FIZETÜNK
LEGYEN MIELŐBB SZERENCSENK!

KAUFMAN STATE BANK
124-126 N. La Salle Street Chicago, Ill.
Vagyon \$1,300,000.00 dollár. A legnagyobb chicagói ma-
gyar bank. A kanadai és amerikai magyarok közmegele-
dése a ma legjobb ajánlódvélünk.
Magyar levelezés!